

Magyar Helsinki Bizottság

MAGYAR HELSINKI BIZOTTSÁG

1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 36-38. I/12

1242 Budapest, Pf. 317

+ 36 1 321 4323, 321 4141, 321 4327

helsinki@helsinki.hu

www.helsinki.hu

TÁJÉKOZTATÁS A TÚLZSÚFOLTSÁGGAL KAPCSOLATOS ELJÁRÁSOKRÓL

Az Országgyűlés által október 15-én elfogadott törvénymódosítás alapján a kínzás, embertelen vagy megalázó bánásmód tilalmába ütköző börtönkörülmények miatt (előírt élettér biztosításának hiánya, illemhely elkülönítésének hiánya, nem megfelelő szellőzés és fűtés, poloskák) a fogvatartottak hazai eljárásban **kártalanításra jogosultak**. A módosítás 2017. január 1-jén lépett hatályba.

E fejleménynek a tükrében a strasbourgi székhelyű Emberi Jogok Európai Bírósága az **összes** már beadott túlzásfóltsággal kapcsolatos kérelem vizsgálatát **felfüggesztette** 2017. augusztus 31-éig, tekintettel arra, hogy már van hatékonyan tűnő hazai jogorvoslat, amelyet **a kérelmezőknek ki kell meríteni**. A határidő leteltéig semmilyen eljárási cselekményt nem fogadosít a Bíróság, ezt követően tájékoztatja majd a kérelmezőket az eljárás további menetéről.

Mi az új magyar eljárás menete?

Az eljárás kétlépcsős lesz: **bv. bíró** csak akkor dönthet kártalanításról, ha ezt megelőzően a fogvatartott vagy önállóan, vagy jogi képviselője útján írásbeli **panasszal** élt a börtönkörülmények miatt a **bv. intézet parancsnokánál**.

– Parancsnokhoz intézett panasz

Legalább 30 napig tartó alapjogokat sértő fogvatartotti elhelyezés esetén írásbeli panasszal lehet élni a parancsnoknál. Ha ezek a körülmények hosszabb ideig állnak fenn, három hónapon belül újabb panaszt előterjeszteni nem kell. A panaszt 15 napon belül határozatban kell elbírálni. Ha az intézeten belül másik zárkában való elhelyezéssel vagy másik intézetbe való átszállítással a túlzásfolt elhelyezésből adódó jogsértés orvosolható, az intézet parancsnoka ennek megfelelően intézkedik. Az átszállításról szóló határozat – amelyben figyelemmel kell lenni a kapcsolattartás jogára – bírósági felülvizsgálati kérelemmel támadható.

– Bv. bíróhoz benyújtott kérelem

A kártalanítás iránti kérelmet a bv. intézethez kell benyújtani, amely véleményével együtt 15 napon belül (ha több intézet érintett, 30 napon belül) továbbítja az illetékes **bv. bíróhoz**, aki az összes elhelyezési körülmény mérlegelése után **dönt**. A kártalanítás **összege** 1200-1600 Ft/nap, megfizetésére az állam köteles.

A benyújtás **határideje** a jogsértő körülmények megszűnését (azaz a szabadulást vagy megfelelő zárkába való áthelyezést) követő 6 hónap. A határidő jogvesztő. Az eljárás bűnügyi költségét az állam viseli.

A kártalanítási kérelem benyújtására az is jogosult, akinek túlzásfolt elhelyezése 2016. január 1-én vagy ezt követően szűnt meg, illetve az is, akinek kérelmét az EJEB 2017. január 1-e előtt nyilvántartásba vette (kivéve, ha a kérelmet 2015. június 10. után nyújtotta be és a kérelem beérkezésekor a jogsértés megszűnésétől számítottan több mint hat hónap eltelt).